

> Retouradres Postbus 93144, 2509 AC Den Haag

Stichting Ained
T.a.v.
Postbus 93002
2509 AA Den Haag

Datum 18 december 2023
Betreft Besluit tot wijziging subsidieverlening

Geachte

1. Aanleiding

Op 17 juni 2022 heb ik u subsidie verleend voor programmamanagement voor Fase 1 van het NGF-project AiNed, uitgevoerd door Stichting AiNed. Dit betrof middelen uit de eerste ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF).

2. Aanvraag

Op 10 februari 2023 heeft u mij verzocht om een aanvullende subsidie voor het uitvoeren van het programmamanagement voor Fase 2 van het NGF-project AiNed, aan de hand van een aanvullend activiteitenplan en aanvullende begroting. Dit verzoek heeft u op 9 oktober 2023 verder aangevuld.

3. Besluit tot wijziging

Gelet op het voorgaande, wijzig ik mijn besluit van 17 juni 2022 met kenmerk NGFAI2201 als volgt:

A.

Aan paragraaf 1.4 wordt toegevoegd:

Op 10 februari 2023 heeft u mij verzocht om een aanvullende subsidie voor het programmamanagement van het NGF-project AiNed Fase 2, aan de hand van een aanvullend activiteitenplan en aanvullende begroting, die u op 9 oktober 2023 verder heeft aangevuld.

B.

Paragraaf 2.2.1 komt als volgt te luiden:

2.2.1 Staatssteun

Op basis van uw aanvraag kom ik tot het oordeel dat de subsidie voor een deel van de activiteiten geen staatssteun vormt en voor een deel van de activiteiten wel staatssteun vormt. Hierbij heb ik in aanmerking genomen dat u activiteiten

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.rvo.nl

Contactpersoon

T 088 042 42 42
E ngf@rvo.nl

Projectnaam

Integrale Coördinatie uitvoering
AiNed

Referentienummer

NGFAI2201

Ons kenmerk

GF230EU199U

Bijlagen

van coördinatie, regie, netwerk, kennisontwikkeling en kennisverspreiding en ondersteuning van het programma gaat uitvoeren.

De subsidie die is bestemd voor de kosten van uw programmamanagement activiteiten kwalificeert niet als staatssteun indien aan de verplichtingen zoals opgenomen in deze beschikking wordt voldaan. De subsidie die is bestemd voor de financiering van de nationale en regionale AI hubs, welke u in de rol van intermediair verstrekt, kwalificeert niet als staatssteun aan u, mits de volledige financiering, en eventuele via die financiering verkregen voordelen, aan deze AI hubs wordt doorgegeven en u waarborgt dat de AI hubs voldoen aan de vereisten van het toepasselijke staatssteunkader.

C.

Na paragraaf 2.2.1 worden de volgende paragrafen 2.2.2 en 2.2.3 ingevoegd:

2.2.2 Verenigbare en vrijgestelde staatssteun

Voor de activiteiten die worden uitgevoerd via de nationale en regionale AI hubs die door u worden gefinancierd, en die betrekking hebben op innovatieclusters, kom ik op basis van uw aanvraag tot het oordeel dat de subsidie verstrekt kan worden onder toepassing van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Pb EU, L 187/1), zoals meerdere malen na 2014 gewijzigd, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) 2023/1315 van de Commissie van 23 juni 2023 PbEU 2023, L167/1, hierna te noemen Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Het gaat hierbij om de toepassing van artikel 27 van de AGVV.

Dit artikel verklaart steun voor innovatieclusters verenigbaar met de interne markt en is daarmee vrijgesteld van de in artikel 108, derde lid, VWEU, opgenomen aanmeldingsverplichting, mits wordt voldaan aan de in dit artikel vastgestelde voorwaarden, alsmede aan de voorwaarden uit het hoofdstuk I van de AGVV. Voor de tekst van artikel 27 van de AGVV wordt verwezen naar bijlage 1.

Beknpte informatie over deze subsidieverlening wordt op grond van artikel 9, eerste lid, van de AGVV, gemeld aan de Europese Commissie (EC). De tekst van de onderhavige beschikking wordt gepubliceerd op de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

2.2.3 Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de EC nog gedurende tien jaar na de verlening van deze subsidie deze achteraf kan controleren. Ik raad u daarom aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie te bewaren.

D.

Paragraaf 3.1 komt als volgt te luiden:

3.1 Wettelijke grondslag subsidieverlening

In het kader van het doel en de uitgangspunten van het Nationaal Groeifonds verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, tweede lid, van de Kaderwet EZK- en

LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van het programmamanagement van NGF-project AiNed Fase 1 en Fase 2, zoals opgenomen in de overgelegde documenten op basis waarvan de subsidie is aangevraagd en is aangevuld op 10 februari 2023 en 9 oktober 2023.

E.

Aan paragraaf 3.2 wordt toegevoegd:

Fase 2 van het Programma AiNed bestaat voor de stichting uit:

Deel A: vervolg activiteiten programmamanagement NGF-project AiNed.

Deel B: andere programmamanagement activiteiten aangaande de 4 AiNed deelprogrammaonderdelen.

Deel B bestaat uit de volgende actielijnen:

Actielijn 1 - Netwerkactiviteiten Verbindende Netwerken

Actielijn 2 - Verkenning en vormgeving kader voorbeeld ketenproject

Actielijn 3 - Begeleiding en ondersteuning uitvoering ELSA labs, Breaking Barriers, Learning Communities, AiNed Raster en PoC fase Ketenproject

Deel A omvat de noodzakelijke uitbreiding van de activiteiten van de stichting als gevolg van de looptijd van het NGF-project AiNed tot en met 31 december 2028. Het gaat om dezelfde activiteiten als in Fase 1.

Deel B omvat een aanvulling op de huidige programmamanagement activiteiten, en bestaat uit activiteiten die de stichting zelf gaat uitvoeren, opdrachten aan derden gaat verstrekken en gaat doorfinancieren. Dit laatste vindt plaats onder actielijn 1. De stichting gaat in deze actielijn naast rol van coördinator van het gehele programma, net zoals in Fase 1, nu ook optreden als intermediair die de nationale AI hub en de regionale AI hubs gaat financieren.

F.

Paragraaf 3.3 komt als volgt te luiden:

3.3 Periode uitvoering

De activiteiten dienen te worden uitgevoerd in de periode van 6 januari 2022 tot en met 31 december 2028.

G.

Paragraaf 3.4 komt als volgt te luiden:

3.4 Subsidiebedrag Fase 1 en Fase 2

Op basis van de gegevens opgenomen in uw aanvraag, conform de begroting, is het subsidiebedrag voor het programmamanagement van het NGF-project AiNed Fase 1 en Fase 2 berekend als een percentage van de in aanmerking komende subsidiabele kosten, zoals nader bepaald in paragraaf 3.5 van deze beschikking, waarbij de volgende maximale percentages gelden:

- 100% voor de kosten van niet-economische activiteiten, zijnde programmamanagement

- 50% van de kosten als bedoeld in artikel 27, negende lid, van de AGVV voor een innovatiecluster zoals gedefinieerd in artikel 2, onderdeel 92, van de AGVV

Subsidieontvanger	Maximum subsidie bedrag	Totaal subsidiabele kosten	Subsidiabele activiteit
Stichting AiNed Fase 1	3.300.000	3.300.000	Programmamanagement
Stichting AiNed Fase 2	8.500.000	8.500.000	Programmamanagement
Stichting AiNed	7.850.000	15.700.000	AI hubs*
	<i>19.650.000</i>	<i>27.500.000</i>	

*AI hubs: artikel 27 AGVV	steunbedrag	kosten
Nationale AI hub	2.300.000	4.600.000
Regionale AI hub	5.550.000	11.100.000
	<i>7.850.000</i>	<i>15.700.000</i>

Indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, wordt slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100%, maar in ieder geval niet meer dan is toegestaan op basis van de geldende Europese steunkaders. Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de btw.

Het totale subsidiebedrag voor het programmamanagement van het NGF-project AiNed Fase 1 en Fase 2 wordt ten hoogste vastgesteld op € 19.650.000,- inclusief btw, gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

H.

Aan paragraaf 3.5 wordt de volgende alinea toegevoegd:

Kostensoorten activiteiten AI hubs:

U gaat de activiteiten van de AI hubs financieren onder toepassing van artikel 27 van de AGVV waarbij voor de AI hubs de volgende uitgangspunten gelden:

- Personelekosten die worden berekend op basis van uurtarieven met een keuze uit de volgende berekeningsmethoden:
  - een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeels-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast, of
  - een loonkosten plus vaste-opslag-systematiek, waarbij de directe loonkosten per uur worden vermeerderd met een vaste opslag voor indirecte kosten van 50%, of
  - een vaste-uurtarief-systematiek.
- Kosten van apparatuur en uitrusting, gebouwen en gronden voor zover en zolang zij worden gebruikt voor de subsidiabele activiteiten. Wanneer deze apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor de subsidiabele activiteiten worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van de subsidiabele

activiteiten, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd.

- c. Aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten.

I.

Onderdeel c van verplichting 9 van paragraaf 3.7, komt als volgt te luiden:

c. voor de verantwoording van uw eigen kosten een controleverklaring conform het controleprotocol zoals opgenomen in bijlage 1, en voor de controlewerkzaamheden van de externe accountant voor wat betreft de door u te financieren AI hubs er aparte afspraken worden vastgelegd, aan de hand van de door u opgestelde procedure ervoor en de beheersmaatregelen erbij;

J.

Paragraaf 3.8 komt als volgt te luiden:

3.8 Subsidieverplichtingen in verband met Europese staatssteunregels

Aan de subsidie zijn de volgende subsidieverplichtingen verbonden gelet op de uit artikel 107 VWEU voortvloeiende Europese staatssteunregels.

1. U dient binnen een daartoe gestelde termijn alle door mij gewenste medewerking te verlenen en informatie te verschaffen ten behoeve van de informatieverplichting bedoeld in artikel 9, eerste lid en onderdeel c, van de AGVV, en in het geval van monitoring door de EC zoals bedoeld in artikel 12 van de AGVV, en te waarborgen dat u voorwaarden oplegt aan de AI hubs die met uw financiering activiteiten gaan uitvoeren, om aan deze medewerkingsverplichting en alle voorwaarden van de AGVV te kunnen voldoen. Ook moet kenbaar worden gemaakt aan de AI hubs dat op grond van artikel 9, eerste lid en onderdeel c, van de AGVV gegevens over steun per onderneming zullen worden gepubliceerd boven de in dat artikel genoemde drempels.
2. In verband met het jaarlijks verslag als bedoeld in artikel 11, eerste lid en onderdeel b, van de AGVV, geldt dat u jaarlijks uiterlijk op 1 februari aan mij moet rapporteren over het totaal van de financieringen en betalingen aan ondernemingen, per steuncategorie, zijnde in dit geval artikel 27 van de AGVV.

Voor de in het activiteitenplan opgenomen subsidiabele activiteiten die niet-economisch van aard zijn gelden voor u de volgende verplichtingen.

3. De subsidie voor die activiteiten wordt uitsluitend ingezet voor niet-economische activiteiten.
4. Eventuele voordelen die worden behaald met het verrichten van de subsidiabele niet-economische activiteiten worden niet (direct, noch indirect) doorgezet naar andere (economische) activiteiten.
5. Indien er naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten worden verricht, dienen deze activiteiten zowel financieel als administratief gescheiden te worden uitgevoerd van de activiteiten die met deze subsidie worden ondersteund. Dit betekent dat in de boekhouding beide soorten

activiteiten, de kosten, financiering en de inkomsten daarvan duidelijk dienen te worden onderscheiden.

6. De door u te verrichten activiteiten dienen op een neutrale, onafhankelijke, objectieve en niet-discriminatoire wijze plaats te vinden en mogen niet concurreren met de dienstverlening die op de markt door commerciële partijen wordt aangeboden. Het is aan u om te voorkomen dat er kosten voor rekening worden genomen die normaliter voor rekening dienen te komen van ondernemingen als indirect begunstigen van de activiteiten.
7. Al uw activiteiten, met uitzondering van het financieren van de AI hubs, dienen voor een ieder zonder onderscheid toegankelijk te zijn, mogen geen individuele ondernemingen bevoordelen en de resultaten daarvan dienen kosteloos publiekelijk ter beschikking te worden gesteld.

Voor de activiteiten van innovatieclusters die u met de subsidie gaat financieren, geldt de volgende verplichting.

8. Voor het door u financieren van de AI hubs dient u ervoor te zorgen dat de voorwaarden van hoofdstuk I, waaronder definities, maximale steunbedrag, cumulatie en transparantie, en artikel 27 van de AGVV worden nageleefd door de door u gefinancierde AI hubs. De tekst van artikel 27 van de AGVV is opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking.

K.

In paragraaf 3.9 Subsidieverplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage, komt het eerste en tweede lid als volgt te luiden:

1. U dient elk jaar uiterlijk op 15 februari schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het programmamanagement, conform een model dat door RVO beschikbaar wordt gesteld. Als bijlage bij het verslag voegt u de concept jaarrekening van de stichting.
2. Elk jaar uiterlijk op 1 december dient u een nadere uitwerking van de activiteiten voor het volgende jaar in.

L.

Aan paragraaf 3.11 wordt de volgende alinea toegevoegd:

Ik verleen u hierbij een voorschot van € 1.378.000 dat als volgt zal worden uitbetaald:

Betaalmoment	Bedrag
Binnen 4 weken na verzenddatum van besluit tot wijziging subsidie	€ 1.378.000
1 april 2024	€ 3.743.000

Verdere bevoorschotting voor de resterende looptijd zal op aanvraag plaatsvinden, aan de hand van een jaarlijkse liquiditeitsprognose.

4. Oorspronkelijke subsidieverlening

De subsidieverleningsbeschikking van 17 juni 2022 is hiermee op de voornoemde punten aangepast en blijft voor het overige onverminderd van kracht op de activiteiten waarvoor eerder subsidie is verleend en op de activiteiten waarvoor middels deze beschikking subsidie wordt verleend.

5. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze wijziging dient u, onder vermelding van het referentienummer NGFAI2201, te zenden naar

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
Namens deze,

Barto Piersma
directeur Nationale Programma's
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening.

Bijlage 1 – artikel 27 AGVV

Bezwaarclausule

Als u het niet eens bent met deze beslissing kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift met een kopie van deze beslissing naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE, Zwolle. Op onze internetsite www.mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1 – artikel 27 van de AGVV

Artikel 27 Steun voor innovatieclusters

1. Steun voor innovatieclusters is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.
2. Steun voor innovatieclusters wordt uitsluitend verleend aan de rechtspersoon die het innovatiecluster opereert (de clusterorganisatie).
3. Toegang tot de panden, faciliteiten en activiteiten van het cluster staat open voor meerdere gebruikers en wordt op transparante en niet-discriminerende basis verleend. Ondernemingen die ten minste 10 % van de investeringskosten van het innovatiecluster hebben gefinancierd, kunnen preferente toegang krijgen op gunstigere voorwaarden. Om overcompensatie te vermijden, is deze toegang evenredig aan de bijdrage van de onderneming in de investeringskosten en worden deze voorwaarden publiek beschikbaar gesteld.
4. De vergoedingen die voor het gebruik van de faciliteiten van het cluster en voor deelname aan de activiteiten van het cluster worden berekend, stemmen overeen met de marktprijs of weerspiegelen de kosten ervan.
5. Voor de bouw of het upgraden van innovatieclusters mag investeringssteun worden verleend. De in aanmerking komende kosten zijn de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa.
6. De steunintensiteit van investeringssteun voor innovatieclusters bedraagt ten hoogste 50 % van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan worden verhoogd met 15 procentpunten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder a), van het Verdrag voldoen, en met 5 procentpunten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder c), van het Verdrag voldoen.
7. Voor de exploitatie van innovatieclusters mag exploitatiesteun worden verleend. De steun mag ten hoogste tien jaar lopen.
8. De voor exploitatiesteun ten behoeve van innovatieclusters in aanmerking komende kosten zijn de personeelskosten en administratieve kosten (met inbegrip van de algemene kosten) met betrekking tot:
  - a) het aansturen van het cluster ter bevordering van samenwerking, informatiedeling en het verschaffen of toeleiden van gespecialiseerde en op maat gemaakte zakelijke ondersteuningsdiensten;
  - b) de marketing van het cluster om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen;
  - c) het beheer van de faciliteiten van het cluster, de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.
9. De steunintensiteit van exploitatiesteun voor innovatieclusters bedraagt ten hoogste 50 % van de totale in aanmerking komende kosten over de periode waarvoor steun wordt toegekend.